

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Регіонального плану надання безоплатної правової
допомоги на 2022 рік у Рівненській області

ЗМІСТ:

Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами

[1] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей.

[2.] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги.

[3.] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

[4.] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі).

Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами:

[1.] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей.

Для реалізації першого пріоритетного напрямку діяльності системи БПД у 2022 році з метою підвищення правової обізнаності населення стосовно прав та свобод людини і громадянина, надання особам консультаційної підтримки для вирішення проблемних питань, спрощення доступу до правосуддя, забезпечення доступу якнайширшого кола суб'єктів права на БПД до правових послуг Регіональним центром були проведені наступні основні заходи:

На Рівненщині обговорили шляхи удосконалення волонтерської діяльності в системі БПД. У Регіональному центрі з надання БВПД у Рівненській області відбувся навчально-науковий семінар разом із студентами та науковцями Навчально-наукового інституту права Національного університету водного господарства та природокористування.

Директор Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василь Овдіюк розповів студентам про систему безоплатної правової допомоги, послуги які можна отримати в регіональному та місцевих центрах з надання БВПД, розкрив поняття первинної та вторинної правової допомоги, та перелічив категорії громадян, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, а саме право на захист, на представництво інтересів осіб у

судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами, на складення документів процесуального характеру.

Директор Рівненського місцевого центру з надання БВПД Алла Негрей розповіла про категорії справ по яким найчастіше звертаються громадяни до центру, також зацікавила студентів проходженням практики в приймальні Рівненському місцевого центру. Після цього студенти Навчально-наукового інституту права Національного університету водного господарства та природокористування презентували свої наукові роботи. Роботи стосувалися різної тематики, наприклад “Проблемні питання адміністративної

відповідальності за недотримання вимог карантину Covid-19”. Але найбільш обговорюваною була робота на тему ” Волонтерство у сфері надання БПД та

шляхи його удосконалення”. Автор цієї роботи є волонтером системи БПД, яка на своєму прикладі розповідала про волонтерство в системі БПД. Вона також розглянула шляхи удосконалення волонтерської діяльності в системі БПД, проблеми професійної підготовки волонтерів БПД в Україні, змістові особливості поняття волонтера БПД в Україні.

11 січня 2022 року в Дубенській міськрайонній філії Рівненського обласного центру зайнятості для 13 безробітних проведено тренінг на тему «Підготовка резюме», який відбувся за участю начальника відділу активної підтримки безробітних філії Тетяни Шамрило та головного юриста Дубенського бюро правової допомоги Людмили Юхимчук.

У ході заняття учасники з використанням презентаційних матеріалів та відеороликів відпрацювали види резюме до різних життєвих ситуацій, визначили принципи складання резюме, за допомогою лайфхаків служби зайнятості розібрали та практично опрацювали по блокам структуру комбінованого резюме до бажаної вакансії.

З метою підвищення правової обізнаності населення фахівці бюро правової допомоги Людмила Юхимчук наголосила на перевагах легального працевлаштування.

Учасникам заходу надано інформацію щодо порядку укладання трудового договору, цивільно-правової угоди та контракту, соціальні пільги, які надаються різним категоріям населення при офіційному працевлаштуванні

Також безробітних проінформовано про ризики неофіційного працевлаштування. Запрошеним наголошено про необхідність легальної трудової діяльності, як основи соціальної захищеності працюючого населення, адже відсутність належним чином оформлених трудових відносин позбавляє працівників захисту від незаконного звільнення та цілої низки інших прав і соціальних гарантій, які передбачені чинним законодавством.

В рамках правопросвітницької діяльності працівники Сарненського МЦ з надання БВПД під час звітного періоду продовжили проведення правопросвітницьких заходів з дітьми та молоддю, спрямоване на формування розуміння правової держави, обізнаності про права та обов'язки людей, зокрема про право на БПД.

До прикладу, щоб проінформувати майбутніх випускників про переваги тої чи іншої юридичної професії та не тільки, директор Сарненського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Юлія Міхнова провела “Школу юридичних професій” для випускників Сарненського районного ліцею. Захід пройшов за підтримки партнерів - Київського університету права Національної академії наук України та на виконання

Меморандуму про співпрацю між згаданим вищим навчальним закладом та Регіональним центром з надання БВПД у Рівненській області. Працівники цього закладу долучилися до заходу, щоб допомогти ліцеїстам зробити свій важливий вибір професії в майбутньому.

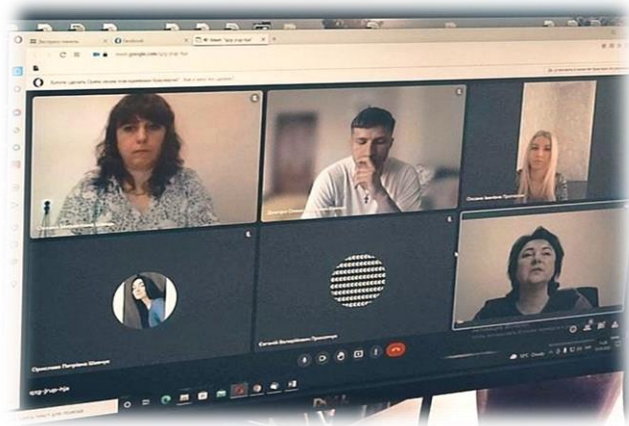
«Булінг у школі. Кібербулінг. Відповідальність за вчинення таких дій» – тема просвітницьких заходів для школярів м.Рівне. У січні – лютому 2022 року начальником відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги Регіонального центру у Рівненській області Олександром Кузиком проведено серію тренінгів для учнів Рівненських загальноосвітніх шкіл № 11, 13, 15, 18 та 22 щодо питань булінгу та кібербулінгу, а також відповідальності за вчинення таких дій. Під час проведення тренінгів підліткам роз'яснено поняття булінгу, його мета, форми вчинення, негативні наслідки таких дій. Окремо, Олександром Кузиком перед учнями указаних вище шкіл висвітлено питання кібербулінгу (або булінгу в Інтернеті), а також, алгоритму дій для зменшення ризиків його вчинення.

Видами кібербулінгу можуть бути: Нападки – регулярні висловлювання образливого характеру на адресу жертви, численні смс-повідомлення, телефонні дзвінки; Наклепи – поширення неправдивої, принизливої інформації; Самозванство – використання особистих даних жертви (логіни, паролі до акаунтів в мережах) задля

здійснення від її імені негативної комунікації; Публічне розголошення особистої інформації – поширення особистої інформації, наприклад, шляхом публікування інтимних фотографій, фінансової інформації, роду діяльності – з метою образи чи шантажу; Хепіслепінг – зняті на відео для розміщення в Інтернеті реальні напади, що можуть привести до летальних наслідків; Онлайн-грумінг – це побудова дорослим/групою дорослих осіб довірливих стосунків з майбутньою жертвою з метою отримання її інтимних фото/відео. Зазвичай, злочинці реєструються в соціальних мережах під виглядом молодих людей, адаптуючи свою сторінку під уподобання обраної жертви, чи налагоджують контакт в онлайн-іграх.

У ході заходів учням указаних вище шкіл було продемонстровано серію мультфільмів «Ти і поліція. Булінг у школах», які розроблено ГО «Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів». Також з підлітками обговорено аспекти правової відповідальності, встановленої законодавством за вчинення таких дій.

Директором Рівненського місцевого центру з надання БВПД Аллою Негрей проведено вебінар для студентів Національного університету водного господарства та природокористування на тему: «Механізм надання безоплатної правової допомоги землевласникам та землекористувачам».

Очільниця центру розповіла молодим фахівцям про систему безоплатної правової допомоги, компетенцію місцевого центру та секторів бюро правової допомоги а також про вторинну правову допомогу на яку мають право саме землевласники та землекористувачі.

Враховуючи те, що учасники вебінару – молодь, директор місцевого центру також розповіла про проект «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

Директор Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василь Овдіюк підписав Меморандум про співпрацю з очільницею Рівненської обласної бібліотеки для дітей Наталією Назарчук. В рамках меморандуму планується низка спільних заходів спрямованих на підвищення правової культури та поінформованості громадян про конституційні права та шляхи їх захисту. Коло партнерів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області невпинно розширюється. Все нові і нові меморандуми про співпрацю директор РЦ Василь Овдіюк підписує з очільниками різноманітних організацій та державних структур. Цього разу плани майбутньої співпраці було закріплено меморандумом з Рівненської обласною бібліотекою для дітей.

Рівненська обласна бібліотека для дітей має багаторічну історію. Заклад користується популярністю серед підростаючого покоління, завдяки тому, що не відстає від інновацій та слідкує за сучасними трендами. Минулоріч в бібліотеці було обслужено близько 12,5 тисяч відвідувачів. Також працівники закладу активно працюють над організацією різноманітних заходів як на базі бібліотеки, так і поза її межами.

В рамках підписаного меморандуму сторони будуть співпрацювати щодо здійснення спільних заходів з поширення інформації про діяльність Сторін, обміну досвідом, просування ефективних механізмів врегулювання соціальних проблем, забезпечення експертної підтримки і впровадження інноваційних рішень для дотримання основоположних прав і свобод людини, а також сприяння в інформуванні та реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

Правопросвітницькі заходи для школярів та студентів – це один з дієвих способів підвищення їх правової культури та правосвідомості. Тому фахівці Дубенського бюро правової допомоги долучаються до правового виховання дітей та співпрацюють в даному напрямку з навчальними закладами м. Дубна та Дубенського району.

Головний юрист Дубенського бюро правової допомоги Людмила Юхимчук у Дубенському ліцеї № 8 провела для учнів 9-го класу правовий урок тему «Специфіка юридичної відповідальності неповнолітніх».

Мета даного заходу полягала в тому, щоб розкрити поняття «юридична відповідальність», «адміністративне правопорушення», «злочин» та «злочинність», ознайомити учнів із явищем злочинності та видами юридичної відповідальності, видами покарань (зокрема покарань, які застосовуються до неповнолітніх), сформувати правову свідомість та розуміння відповідальності за протиправну поведінку, а також виховати почуття відповідальності за власні вчинки.

Під час проведення уроку Людмила Юхимчук особливу увагу приділила специфічним рисам відповідальності неповнолітніх. У своєму виступі фахівець бюро правової допомоги постійно наводила приклади з життя підлітків, які притягувались до різних видів юридичної відповідальності.

Також фахівець системи БВПД з метою підвищення правової свідомості молоді розповіла про систему безоплатної правової допомоги та про діяльність Дубенського бюро правової допомоги зокрема, розкрила поняття первинної та вторинної правової допомоги, а також перерахувала категорії осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу. Наприкінці виступу усім присутнім були роздані інформаційні буклети системи БВПД. На правовому уроці були присутні 25 учнів та 2 педагоги.

На Рівненщині відбулась Регіональна онлайн науково – практична конференція. Науковці Навчально-наукового інституту права Національного університету водного господарства та природокористування спільно з фахівцями системи БПД Рівненщини обговорили питання надання безоплатної правової допомоги в умовах війни. За словами Василя Овдіюка наразі актуальними питаннями є: отримання закордоном статусу біженця, оформлення статусу внутрішньо переміщеної особи, виїзд з дитиною закордон або переправка дитини через кордон без супроводу батьків, соціальні пільги та гарантії, трудові відносини у умовах війни, документування пошкодження або знищення майна, кредитні канікули, зняття арешту з майна, реєстрація актів цивільного стану та інші.

Разом з тим, зараз частина наших центрів та бюро, які розташовані в окупованих, оточених чи бомбардованих містах та селищах, закрита. Проте наша мережа працює, де тільки це можливо: десь у звичайному режимі, десь дистанційно.

З метою підвищення мотивації до зайнятості, ознайомлення з додатковими гарантіями працевлаштування та соціальними послугами для осіб з інвалідністю в приміщенні Дубенської міськрайонної філії Рівненського обласного центру зайнятості відбувся інформаційний семінар під назвою «Забезпечення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення». Захід проводили фахівець з профорієнтації центру зайнятості та помічник юриста сектору «Дубенське бюро правової допомоги» Людмила Юхимчук. Учасників семінару ознайомили із ситуацією на ринку праці, про соціальні послуги, що надає служба зайнятості, наявність вакансій для осіб з інвалідністю, можливості працевлаштування та участі у громадських роботах. Загалом у заході взяли участь 16 безробітних осіб з особливими потребами. Безробітні відпрацювали навички спілкування, які необхідні під час співбесіди з роботодавцем, проаналізували різні ситуації, які виникають при пошуку роботи.

Під час заходу присутніх ознайомлено з Положенням про порядок бронювання на підприємствах, в організаціях і установах робочих місць для працевлаштування громадян зазначеної категорії та актуальними вакансіями району. Також були розглянуті питання, що найбільше хвилювали учасників: забезпечення прав осіб з інвалідністю, складання та причини корегування індивідуальних програм реабілітації для людей з інвалідністю відповідно до ступеня обмеження

життєдіяльності, а також реабілітаційний потенціал та можливості особи тощо.

Людмила Юхимчук виступила з доповіддю на тему «Особливості працевлаштування осіб з інвалідністю». Увага присутніх була зосереджена на особливостях організації роботи осіб з інвалідністю, гарантії працевлаштування та підстави відмови у прийнятті на роботу. Крім цього присутні отримали інформацію щодо соціального захисту осіб з інвалідністю.

Фахівців системи БПД Рівненщини навчали домедичній допомозі та психологічним аспектам самопомоги. На базі Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області проведено семінар і практичні заняття з надзвичайно актуальних на даний час питань :«Домедична допомога під час надзвичайних ситуацій. Тактична медицина» та «Самопоміч та взаємодопоміч для збереження здоров'я у військовий час. Психологічні аспекти». Запрошені : працівники РЦ БВПД у Рівненській області, РМЦ, адвокати та волонтери.

Перша тема: «Домедична допомога під час надзвичайних ситуацій. Тактична медицина». Захід проведено завідувачем сектору «Рівненське районне бюро правової допомоги №2» Аллою Семенюк. З початку бойових дій вона активно залучилася до волонтерської діяльності з домедичної підготовки бійців ЗСУ та ТРО, оскільки є сертифікованим інструктором з тактичної медицини ГО Рівне-ТАКМЕД та інструктором Європейської ради з реанімації курсу «Базова підтримка життя». З початку бойових дій через такі курси

пройшло вже більше 5 тисяч військових з Рівненської, Івано-Франківської, Волинської та Вінницької областей. Фахівчиня окреслила основні аспекти класифікації поранень і травм а також алгоритми локалізації та надання домедичної допомоги при критичних кровотечах, непрохідності дихальних шляхів, пневмотораксу, а також заходи серцево-легеневої реанімації.

Друга тема: «Самопоміч та взаємодопоміч для збереження здоров'я у військовий час. Психологічні аспекти». Провела – адвокат системи БПД, волонтер, сертифікований кризовий психолог, член Української спілки психологів Іванна Голуб. Іванна Голуб наголосила на надзвичайній важливості питань психологічної стійкості у військовий час і в умовах стресових ситуацій а також самопомоги і взаємодопомоги по виходу з кризових психологічних станів.

Пізнавальні вікторини, конкурси, ігри на правову тематику, розмальовки та багато іншого, 1 червня у День захисту дітей, чекали на юних читачів Рівненської обласної бібліотеки для молоді. Адже цього дня фахівці системи БПД Рівненщини підготували для дітей своєрідне свято правових знань.

«Нещодавно на уроках нам якраз розповідали про права дитини. Я знаю,що маю право на житло, на харчування, на навчання та на піклування. Тепер я ще й маю Паспорт прав дитини. Це мій перший паспорт. Наступним хочу отримати закордонний», – говорить 8-річна Таня.

В рамках проекту «Програма «Прискорення приватних інвестицій в сільське господарство» завідувачем сектору «Костопільське бюро правової допомоги» в адмінприміщенні Малостидинського старостинського округу Костопільської міської територіальної громади було проведено консультаційний пункт доступу до БПД, в ході якого 10 громадян отримали правові консультації.

Жителів округу цікавили питання, що стосувалися порядку приватизації земельної ділянки, присвоєння кадастрового номеру земельній ділянці, спадкування земельного паю, дострокового розірвання договору оренди землі, призначення пенсії за віком на пільгових умовах.

"Порядок сплати кредитних зобов'язань під час війни" – цій темі була присвячена лекція для внутрішньо переміщених осіб, яку провели фахівці Рівненського місцевого центру з надання БВПД. Зустріч з ВПО пройшла у стінах бібліотеки для молоді. Під час лекції юристи детально зупинились на питаннях «кредитних канікул», звільнення від відповідальності за прострочення сплати кредиту і неустойки (штрафу, пені) та інших платежів.

Враховуючи, що захід був організований для вимушено переміщених осіб, фахівці наголосили на важливості документування воєнних злочинів та розповіли про діючі механізми їх фіксації.

Розповіли присутнім фахівці центру і про відповідальність за колабораціонізм та звільнення від кримінальної відповідальності осіб, що вчинили певні дії або допустили бездіяльність під впливом фізичного або психічного тиску (відповідно до ст. 40 Кримінального кодексу України).

Фахівці Рівненського МЦ та Здолбунівського бюро правової допомоги спільно з представниками центру зайнятості провели ряд заходів для ВПО. Під час зустрічей юристи не лише надавали вичерпні роз'яснення з вищезгаданих питань, але й розповідали про систему БПД та юридичні послуги, які внутрішньо переміщені особи можуть отримати безоплатно в центрах та бюро правової допомоги Рівненщини.

А ось головний фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою відділу надання БПД Рівненського місцевого центру з надання БВПД Світлана Білявська підготувала для дітей чимало різних конкурсів та вікторин на правову тематику. Діти обирали собі розмальовки, які ілюстрували певне право дитини, ділились на команди та відповідаючи на запитання заробляли

бали для своєї команди.

За активну участь усі діти отримали грамоти від директора Рівненського місцевого центру з надання БВПД з нагоди Міжнародного дня захисту дітей. А виписаний на їх ім'я символічний «Паспорт прав дитини» стане нагадуванням для юних читачів не лише про їх права, але й про шляхи їх захисту.

Завідувачем сектору «Костопільське бюро правової допомоги» Тетяною Марчук для вихованців КЗ "Центр дитячої та юнацької творчості" Костопільської міської ради було проведено інформаційно-роз'яснювальний захід на тему: «Захист прав дітей в Україні».

Під час заходу фахівчиня розповіла про те, що 1 червня відзначається Міжнародний день захисту дітей. Саме цього дня 1924 року Ліга націй прийняла Декларацію прав дитини - це був перший документ міжнародного рівня, який розповідав про дитячі права і безпеку. Головною метою даного свята є заклик до всіх країн світу захищати права дітей, головними серед яких є право на життя, на захист від фізичного та психологічного насильства, на захист від примусової дитячої праці, на освіту, відпочинок і дозвілля, на свободу думки.

Фахівці системи БПД Рівненщини долучились до відзначення Всесвітнього дня донора крові. Робочий день 14 червня фахівці Регіонального та Рівненського місцевого центру присвятили темі донорства крові та трудових гарантій і виплат донорам крові. Цього дня начальник відділу організації надання БВПД Олександр Кузик та головний фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою Світлана Білявська повели зустріч з донорами крові, аби розповісти їм не лише про систему безоплатної правової допомоги, але також саме про права донорів крові.

Хто може бути донором крові? Чи є спеціальний статус донора крові? Які гарантії та пільги мають донори крові? Відповіді на усі ці питання давали фахівці системи БПД Рівненщини під час проведення правопросвітницького заходу для донорів крові.

Також, Олександр Кузик детально поінформував присутніх про трудові питання, пов'язані з донорством крові. Наприклад, у день донації (забору крові) особу, яка виявила бажання здати кров та/або компоненти крові, звільняють від роботи на підприємстві, в установі, організації, незалежно від форми власності зі збереженням за нею середнього заробітку за рахунок коштів власника відповідного підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу. При цьому, зберігають середній заробіток і в дні медичного обстеження осіб, які виявили бажання стати донорами. Крім того, такій особі безпосередньо після кожного дня здійснення донації надається день відпочинку зі збереженням за нею середнього заробітку. За бажанням такої особи цей день можуть приєднати до щорічної відпустки.

А фахівчиня Рівненського місцевого центру з надання БВПД Світлана Білявська детально зупинилась на питаннях, пов'язаних з обов'язками донорів крові та обов'язками закладів переливання крові. Разом з тим, ці обов'язки юристка, так би мовити, випробувала на собі, особисто долучившись до здачі крові. Допоки ж Світлана Білявська жертвувала свою кров на потреби пацієнтів, Олександр Кузик завершив зустріч з донорами наданням консультацій з різних правових питань, як пов'язаних з донорством, так і загальних.

Що таке Конституція України? Які права в ній містяться? Як їх можна реалізовувати та захищати? Про це дізнались юні відвідувачі Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки. З нагоди відзначення Дня Конституції України юристи системи безоплатної правової допомоги Рівненщини та волонтери БПД провели для малечі правопросвітницький захід, під час якого розповіли підростаючому поколінню про Основний Закон країни, та права дітей, закріплені Конституцією.

В.о. директора Регіонального центру з надання БВПД Світлана Бідюк детально познайомила дітей з їх правами, реалізацію яких гарантує Конституція України. В свою чергу, начальник відділу організації надання БВПД Регіонального центру Олександр Кузик нагадав малечі, що окрім прав, вони також мають і обов'язки.

Головний фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою Рівненського місцевого центру з надання БВПД Світлана Білявська провела для дітей правову вікторину. Поділившись на команди, діти змагались та демонстрували свої знання права. А ось волонтер БПД, адвокат та психолог Іванна Голуб поспілкувалась з дітьми вже про захист не прав, а свого психо-емоційного стану та безпосередньої безпеки в умовах війни. Діти уважно слухали поради психолога, як боротись з

панікою, як зберігати зосередженість в критичних ситуаціях та як правильно реагувати на небезпеку.

Також дітлахів цікавило питання, як на практиці можна реалізувати свої права маленьких громадян. Зокрема, вони розпитували у юристів, чи мають право діти звертатись до міського голови з питанням виділення площі для виконання графіті).

Ось так пізнавально та весело пройшла зустріч фахівців системи БПД та волонтерів з дітлахами, під час якої малеча більше дізналась про Конституцію України. Для закріплення знань усі присутні отримали «Паспорт прав дитини», а за завзяття та жагу до перемоги, виявлені під час правової вікторини – солодкі подарунки.

З нагоди Міжнародного дня захисту дітей фахівці центру: завідувач Сарненського бюро правової допомоги Анастасія Новацька, начальник відділу безоплатної правової допомоги Ірина Дубровська, головний фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою

Аліна Харченко долучилася до заходу під назвою “Місто щасливого дитинства”, який пройшов у Комунальній установі “Центр дитячої та юнацької творчості міста Сарни” для внутрішньо переміщених осіб та усіх бажаючих. Там вони організували цілу локацію “Правову галявину”, на якій як малі, так і дорослі учасники заходу мали чудову нагоду дізнатися про свої права, способи їх захисту, а головне – куди звернутися за безоплатною правовою допомогою. Діти, за допомогою правників центру, складали правові пазли, активно брали участь у правових вікторинах, читали та аналізували "правові казки", розфарбовували свої права у розмальовках, малювали на асфальті та вручали Паспорти прав дитини.

В рамках співпраці із центрами зайнятості у цьому звітному періоді фахівці Сарненського МЦ провели ряд правопросвітницьких заходів. Зокрема, помічник юриста Рокитнівського бюро правової допомоги Руслана Стрілець провела семінар для безробітних на тему: "Організація трудових відносин в умовах воєнного стану" у Рокитнівській районній філії Рівненського обласного центру зайнятості. В свою чергу, завідувач Березнівського бюро правової допомоги Юлія Пахальчук провела семінар на тему: “Вчинення кримінального правопорушення під дією психічного чи фізичного примусу” у Березнівській філії Рівненського обласного центру зайнятості.

Фахівцями Рівненського МЦ з надання БВПД було проведено ряд заходів, які стосувалися роз'яснення питань стосовно військового обліку жінок. Зокрема, року у Рівненській обласній універсальній науковій бібліотеці було проведено відеоконференцію на тему: «Військовий облік жінок: що потрібно знати». року у Рівненській обласній бібліотеці для молоді проведено семінар, на якому обговорили наступні питання: професії жінок, які мають стати на облік; які саме документи необхідні для постановки на військовий облік; критерії, згідно з якими жінка стає військовозобов'язаною після моменту взяття на облік; коли варто ставати на облік та чи можуть мобілізувати жінок; які обов'язки будуть у жінок після того як вони стануть на військовий облік; юридична відповідальність за ухилення від постановки на військовий облік.

Фахівці Сарненського МЦ продовжили свою співпрацю із бібліотеками нашого краю. Зокрема, головний фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою відділу безоплатної правової допомоги спільно із працівниками Сарненської бібліотека для дітей провела вуличну акцію з нагоди Дня незалежності на тему: «Твої права-твій захист» для її читачів і не тільки..

Також Аліна Харченко взяла участь у заході на тему: «Діалоги Перемоги. Участь молоді у розбудові та відновленні України», де обговорювала з присутніми в тому числі роль системи безоплатної правової допомоги у цьому процесі.

У Рівному відбулись урочистості з нагоди Дня юриста. Юристи Рівненського та Сарненського місцевих центрів а також адвокати, що співпрацюють з центрами з надання БВПД були відзначені почесними грамотами та подяками за високий професіоналізм та з нагоди професійного свята. Директор Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василь Овдіюк під час урочистостей не лише вручив відзнаки, але й обговорив з працівниками Регіонального центру, Рівненського місцевого центру та адвокатами поточну ситуацію в області щодо надання безоплатної вторинної правової допомоги та перспективи розвитку системи.

День юриста в Україні відзначається з 1997 року. Вважається, що саме 8 жовтня в 1016 році Київський князь Ярослав Мудрий видав перше зведення законів. В переддень професійного свята, директор Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василь Овдіюк традиційно вітаю усіх причетних та відзначає

грамотами та подяками тих, хто впродовж року самовіддано працював задля захисту прав громадян.

Відзначення нагородами з нагоди професійного свята – це чудова можливість зібратись разом та обговорити питання, що турбують як юристів так і адвокатів, що співпрацюють з центрами. Нині чи не перше питання, котре на слуху – це війна. Присутні зійшлись на думці, що система безоплатної правової допомоги гідно долає усі виклики, які постають перед нею у зв'язку з воєнним станом. З початку повномасштабного вторгнення процес надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги не переривався ні на день, а юристи та адвокати отримують кошти за свою працю. Загалом директором Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василем Овдіюком цьогоріч було відзначено 19 працівників місцевих центрів та адвокатів, що співпрацюють з системою БПД.

На Рівненщині відбулась Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства». Щорічно в Україні з 25 листопада по 10 грудня проводиться Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства», яка з 1991 року підтримується міжнародною спільнотою. Мета даної кампанії – привернути увагу громадськості до цієї проблеми, активізувати партнерський рух органів влади та громадських організацій, провести інформаційні кампанії та заходи, спрямовані на попередження насильства. Тож, вже традиційно, на Рівненщині фахівці системи БПД, представники обласного департаменту соцзахисту населення, центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, служби у справах дітей, поліцейські, освітяни та громадськість, активізували спільну роботу заради створення в регіоні соціального простору, вільного від насильства, та формування нульової толерантності до цього ганебного явища.

Акції, виховні години, тематичні

бесіди, квести, години спілкування, відеолекторії, тренінги, круглі столи, дискусії та ще багато чого заплановано провести на теренах Рівненщини в рамках Всеукраїнської кампанії «16 днів проти насильства». Детальний план заходів було погоджено на засіданні обласної координаційної ради з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та торгівлі людьми.

За даними департаменту соціальної політики Рівненської ОДА, з початку року в області зафіксовано 2 тисячі 754 звернень від громадян до органів соцзахисту щодо домашнього насильства. З них 2 274 – це жінки, 340 – чоловіки та 140 дітей. На сьогодні на Рівненщині діє 19 спеціалізованих служб для допомоги особам, які постраждали від насильства. Це 9 мобільних бригад соціально-психологічної допомоги, 7 спеціалізованих служб первинного соціально-психологічного консультування, 1 денний центр та 1 відділення для осіб, які постраждали від насильства.

Правовою допомогою постраждалих від домашнього насильства забезпечує система безоплатної правової допомоги. Адже, декілька років тому набув чинності Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Цим законом внесено доповнення до Закону України «Про безоплатну правову допомогу». А саме – розширено коло суб'єктів надання безоплатної вторинної правової допомоги. Відтак, постраждалі від домашнього насильства мають право на здійснення представництва інтересів осіб в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами та складення документів процесуального характеру юристами системи БПД або адвокатами, що співпрацюють з центрами БВПД.

Найчастіше громадяни звертаються з питань протидії домашньому насильству та відповідальності за його вчинення, порядку звернення до правоохоронних органів та складення заяв до поліції про вчинення домашнього насильства, щодо підстав для винесення обмежувального припису та механізму його дії. Крім того, з питань розірвання шлюбу, стягнення аліментів та визнання особи

такою, що втратила право користуватися житловим приміщенням.

В рамках проведення Всеукраїнської акції “16 днів проти насильства”, та з ініціативи адміністрації Корецької гімназії, головним юристом сектору “Корецьке бюро правової допомоги” Оксаною Кречмаровською спільно з провідним інспектором Рівненського районного сектору №3 філії ДУ “Центр пробації” у Рівненській області Мариною Сікідіною (згідно Меморандуму про співпрацю) було проведено лекцію для учнів 8 класу в приміщенні сектору “Корецьке бюро правової допомоги”. Метою проведеного заходу є підвищення правової свідомості

та обізнаності у дітей, навчитися розпізнавати домашнє насильство та насильство у навчальному закладі, розвинути навички боротьби з ними.

Гімназисти з інтересом переглядали презентацію: «ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї: алгоритм дій». Учням повідомили про роботу у Рівненському районі мобільних бригад швидкого реагування щодо випадків домашнього насильства.

5 грудня – Міжнародний день волонтерів в ім'я економічного і соціального розвитку. Це один з міжнародних днів ООН. Присвячений особам, що займаються волонтерством. Тому, цей день у Регіональному центрі з надання БВПД у Рівненській області був присвячений темі волонтерства. Директор РЦ провів зустріч зі студентами різних курсів Навчально-наукового інституту права Національного університету водного господарства та природокористування, а згодом з нагоди свята відзначив почесною грамотою волонтерку БПД Ліану Диновську.

Декілька десятків студентів різних курсів НУВГП завітали до Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області на зустріч з директором центру Василем Овдіюком. Відвідини установи відбулись 5 грудня у Міжнародний день волонтера, відтак і тема розмови була – волонтерство.

Присутнім він детально розповів про історію запровадження проекту «Волонтер БПД», волонтерів, що співпрацюють з Регіональним центром та їх роботу. Також, продовжуючи тему проєктів, що реалізує система БПД, не оминув увагою Василь Овдіюк і пілотний проєкт «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінальних правопорушень». Тож присутні мали можливість дізнатись не лише про механізм реалізації на практиці Програми, але й послухати розповідь про успішні кейси, а таких на Рівненщині вже близько 20. Разом з тим, керівник Регіонального центру більш детально познайомив студентів з системою безоплатної правової допомоги: її структурою, повноваженнями, Законом України «Про безоплатну правову допомогу», та послугами, які можуть отримати клієнти у центрах та бюро правової допомоги. Проте на цьому заході з нагоди Міжнародного дня волонтерів у Регіональному центрі не закінчились.

Після зустрічі зі студентами, до Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області завітала волонтерка БПД Ліана Диновська. Директор центру Василь Овдіюк зустрів її не з порожніми руками. За вагомий особистий внесок у реалізацію державної політики щодо

підвищення правової свідомості громадян, успішну волонтерську діяльність у сфері надання безоплатної правової допомоги та з нагоди Міжнародного дня волонтера Ліана Диновська була нагороджена Почесною грамотою Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області. Разом з Василем Овдіюком, але вже від свого відомства Ліану Диновську нагородили і представники ОК «Захід» за її активну волонтерську діяльність та з нагоди свята.

З нагоди Дня прав людини та Дня безоплатної правової допомоги помічником юриста сектору «Дубенського бюро правової допомоги» відділу БПД Рівненського МЦ з НБВПД проведено правовий урок для учнів 6-В класу Дубенського ліцею №8 на тему: «Твої права – твій надійний захист».

Учням роз'яснено, що дитина є повноцінним членом суспільства, вона також має свої права, деякі особливості реалізації яких обумовлені виключно тим фактом, що її фізична та розумова незрілість потребує спеціальної охорони і піклування, включаючи належний правовий захист. В залежності від віку дитини, законодавством передбачено різний обсяг та механізми реалізації її прав.

Під час проведення уроку, учні отримали інформацію щодо розвитку та функціонування системи безоплатної правової допомоги та про діяльність Дубенського бюро правової допомоги зокрема.

Учасники заходу на завершення зустрічі, отримали буклети «Твої права твій захист», а також інформаційні буклети бюро правової допомоги.

Головний фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою відділу безоплатної правової допомоги Аліна Харченко провела правопросвітницькі заходи для учнів Сарненської гімназії №6 на теми: «Булінгу ні!», «Протидія булінгу у шкільному середовищі», «Шляхи протидії булінгу у шкільному середовищі».

В свою чергу, завідувач сектору «Володимирецьке бюро правової допомоги» Лариса Оштук провела семінар для студентів Вищого професійного училища №29 на тему: «Права та свободи особи під час воєнного стану в Україні».

Директор центру Юлія Міхнова взяла участь у тренінгу “Соціальна згуртованість”, який відбувся у Medical Centr та, на якому були присутні представниці різних сфер, а саме освіти, правоохоронних органів, органів місцевого самоврядування, медицини, соціального захисту, громадського сектору, а також внутрішньо переміщені особи мали можливість проявити свою індивідуальність та талант, а разом учасниці зорганізувалися у роботі над "Місією Нездійснена" і згенерували масу цікавих ідей для покращення та проявлення в Сарненській громаді всіх гостей та жителів.

До того ж, у звітному періоді проводилася правороз'яснювальна робота у пунктах незламності. До прикладу, головний фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою Аліна Харченко облаштувала куточок із інформаційними матеріалами системи безоплатної правової допомоги, а також проводила там інформаційні заходи.

[2.] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги.

Мета заходів на виконання другого пріоритету діяльності системи БПД області стимулювання громадян до вирішення правових проблем у правовий спосіб.

Заступник директора Рівненського місцевого центру з надання БВПД Ольга Мельник та завідувач сектору Рівненське бюро правової допомоги №1 Юрій Висоцький – провели консультування і надали вичерпні та всебічні роз'яснення низки правових питань, які турбують наших співгромадян, що опинилися у

скрутній ситуації, а саме : відновлення втрачених документів; житлові питання; отримання виплат та компенсацій; працевлаштування в умовах військового часу; виїзд закордон; отримання статусу внутрішньо переміщеної особи та статусу біженця; розірвання шлюбу.

Загалом, станом на 30 березня за інформацією Рівненської ОДА на Рівненщині проживає 34 тисячі 878 внутрішньо переміщених осіб. Найбільше в Рівненському районі, далі Дубенський та Сарненський райони і найменше у Вараському. В обласному центрі на базі діючої інфраструктури створено 22 місця компактного проживання.

Шукачам роботи розповіли про право на безоплатну правову допомогу. У пошуках роботи громадяни задаються рядом питань правового характеру. Зокрема, мова йде про соціальний захист від безробіття, реалізацію права на працю, нарахування допомоги по безробіттю, оформлення трудових відносин з потенційним роботодавцем та ін. Отримати відповіді на усі ці питання громадяни можуть у центрах та бюро правової допомоги. Проте, цього разу, навпаки – фахівці Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області завітали до міського центру зайнятості, аби розповісти шукачам роботи про систему безоплатної правової допомоги та право на таку допомогу.

Головний фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою Аліна Харченко провела семінар на тему: “Пільги, які передбачені чинним законодавством для внутрішньо переміщених осіб” у гуртожитку Сарненського районного ліцею “Лідер”, а у готелі “Слuch” міста Сарни. В свою чергу, помічник юриста Рокитнівського бюро правової допомоги Руслана Стрілець провела захід на тему: “Як та навіщо фіксувати руйнування будинку внаслідок війни” для переселенців, які тимчасово проживають у гуртожиток ВП “Рокитнівський фаховий медичний коледж”. Також завідувач Березнівського бюро правової допомоги Юлія Пахальчук провела семінар для згаданої категорії громадян у гуртожитку ВСП “Березнівський лісотехнічний фаховий коледж Національного університету водного господарства та природокористування” на тему: “Вчинення кримінального правопорушення під дією психічного чи фізичного примусу”.

«Консультуватись з правових питань краще з юристом, аніж з інтернетом». Такими словами почав свій виступ перед присутніми начальник відділу організації надання БВПД Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Олександр Кузик. Також фахівець зауважив, що окрім правової консультації, право на яку мають абсолютно усі, певні категорії громадян мають, також

право на вторинну правову допомогу, себто представництво інтересів особи у судах, перед органами державної та виконавчої влади, перед іншими особами, а також – на захист юристами центрів або адвокатами, які співпрацюють з системою БПД за контрактом. Перелік категорій таких громадян наведено в ст.14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>

На завершення заходу, фахівець центру відповів на запитання присутніх, поінформував детально про місце знаходження та графік роботи Регіонального та Місцевого центрів з надання БВПД та вручив інформаційні буклети.

З метою захисту прав малозахисених громадян фахівці центру постійно проводять інформування та консультування у місцях їх перебування або проживання. Зокрема, головний фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою Аліна Харченко та головний юрист Сарненського бюро правової допомоги Юлія Болкуневич відвідали Комунальний заклад “Центр надання соціальних послуг”. Юлія Болкуневич забезпечила роботу консультаційного пункту доступу до БПД, а Аліна Харченко провела лекцію на тему: “Види доплат до пенсії. Особливості пенсійного забезпечення в Україні”.

В свою чергу, завідувач Березнівського бюро правової допомоги Юлія Пахальчук провела консультування у відділенні стаціонарного догляду для постійного та тимчасового проживання комунального закладу "Територіальний центр соціального обслуговування (“надання соціальних послуг”) Березнівської міської ради Рівненського району Рівненської області для постояльців цього закладу. До того ж, провела інформаційно-роз'яснювальний семінар на тему: “Порядок реалізації права на безоплатну правову допомогу”.

Провідний юрист сектору «Рокитнівське бюро правової допомоги» Руслана Лозян провела семінар для присутніх внутрішньо переміщених осіб на

тему: «Умови призначення, тривалість та розмір виплати допомоги по безробіттю» у гуртожитку ВП "Рокитнівський фаховий медичний коледж». В свою чергу, начальник сектору «Березнівське бюро правової допомоги» Юлія Пахальчук провела семінар на тему: «Вчинення кримінального діяння під впливом фізичного або психічного примусу» у

гуртожитку ДПТНЗ “Березнівське вище професійне училище”. Цього ж дня головний фахівець із зв’язків з громадськістю та пресою відділу безоплатної правової допомоги Аліна Харченко провела лекцію на тему: «Вчинення кримінального правопорушення під впливом фізичного або психічного примусу» у гуртожитку Сарненського педагогічного коледжу. До того ж, начальник сектору «Володимирецьке бюро правової допомоги» Лариса Ошчук провела семінар для присутніх внутрішньо переміщених осіб на тему: «Доступність державних сервісів для осіб похилого віку» у «Володимирецький ліцей «Колегіум» Володимирецької селищної ради. Також директор центру Юлія Міхнова провела захід для ВПО на тему: «Вчинення кримінального правопорушення під дією фізичного чи психічного примусу» у закладі дошкільної освіти №2 (ясла-садочок "Ясочка") Клесівської селищної ради Сарненського району Рівненської області.

Помічником юриста сектору «Дубенське бюро правової допомоги» відділу безоплатної правової допомоги Рівненського місцевого центру з надання БВПД було організовано роботу консультаційного пункту на території Семидубської сільської ради Дубенського району в с. Семидуби. Діяльність даного консультаційного пункту спрямована на розширення доступу жителів даної сільської ради до безоплатної правової допомоги, зокрема до правової інформації та правових консультацій у сфері земельних правовідносин.

Під час роботи консультаційного пункту за юридичними консультаціями звернулися громадяни із питаннями, щодо спадкування земельного паю, що знаходиться в оренді та права спадкоємця на отримання орендної плати; порядку внесення змін до договору оренди земельної ділянки; порядку присвоєння кадастрового номера земельній ділянці; щодо укладення договору купівлі-продажу земельної ділянки; щодо порядку внесення змін до договору оренди земельної ділянки; щодо порядку приватизації земельної ділянки, на якій розташовано житловий будинок, право власності на який зареєстровано; щодо порядку укладення договору купівлі-продажу земельної ділянки, порядку отримання земельної ділянки безоплатно у власність для ведення особистого селянського господарства, а також щодо правових підстав надання безоплатної вторинної правової допомоги.

У Рівному внутрішньо переміщені особи детальніше познайомились з системою БПД. У Рівненському міському центрі зайнятості відбулась інтеграційна зустріч для внутрішньо переміщених осіб. До заходу, окрім фахівців служби зайнятості, також долучились представники системи БПД Рівненщини, місцевого осередку Української Гельсінської спілки, департаменту соцзахисту Рівного а також очільник обласного краєзнавчого музею та регіональний представник Уповноваженого ВРУ з прав людини в Рівненській області. Тож, внутрішньо переміщені особи мали можливість отримати багато цікавої та актуальної інформації від представників різних організацій, зокрема, і щодо питань правового захисту.

Наразі, в області мешкає понад 40 тисяч внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Люди, яких війна змусила покинути свій дім, нерідко, внаслідок переїзду втратили і роботу. Відтак, вони часто звертаються до центрів зайнятості в пошуках актуальних пропозицій на ринку праці. Питання трудового законодавства в умовах воєнного стану – одні з найбільш поширених серед внутрішньо переміщених осіб. Тому юристи системи безоплатної правової допомоги систематично відвідують подібні заходи для ВПО, аби доносити для них важливу інформацію.

Разом з тим, Олександр Кузик розповів присутнім загальну інформацію про систему безоплатної правової допомоги, шляхи захисту конституційних прав громадян, механізмів звернення до центрів та бюро правової допомоги, а також про пілотні проєкти, що реалізуються системою БПД. Зокрема, фахівець детально зупинився на пілотному проєкті «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у

вчиненні кримінального правопорушення». Олександр Кузик розповів про мету та ціль пілотного проєкту, основні критерії для участі у ньому та навів приклади успішних кейсів. По завершенні заходу усі бажаючі отримали окремі роз'яснення з питань, що у них виникли, та інформаційні буклети, в яких зібрана актуальна інформація з різних правових питань а також контактна інформація.

[3.] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

У стінах Рівненської обласної прокуратури відбувся семінар щодо реалізації Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінальних правопорушень. До заходу, як офлайн так і онлайн, долучились десятки учасників – представники Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області, ювенальні прокурори, адвокати-медіатори, психологи, слідчі ТУ ДБР а також слідчі та дізнавачі органів Національної поліції області.

На Рівненщині Пілотний проєкт «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» реалізується з квітня 2020 року. До Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення, залучені не лише фахівці системи БПД та прокуратури але й

представники поліції, ювенальної юстиції, ювенальної пробації, центру соціальних служб, адвокати-медіатори, психологи. За цей час до Програми відновлення вдалось залучили 10 неповнолітніх.

Присутні на семінарі поділилися досвідом участі у процесі відновного правосуддя, звернули увагу на проблемні питання, які виникають під час реалізації проєкту. Серед таких питань заступник директора Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Сергій Ілляк, назвав низьку обізнаність громадян про існування такої програми та можливості, які вона відкриває для правопорушника і потерпілого, а також – процес ресоціалізації неповнолітніх з віддалених населених пунктів. Тому, учасники заходу одностайно підтримали пропозицію щодо поглиблення співпраці з метою якнайшвидшого виведення підлітків, які потрапили у конфлікт із законом, із кримінального процесу. Адже на думку присутніх, до дітей не може бути застосована виключно каральна модель правосуддя. В силу віку, у неповнолітніх лише формується свідомість, бачення світу і свого місця в ньому. Вони схильні до імпульсивних і необдуманих вчинків.

Але одна помилка не повинна безапеляційно ставити хрест на майбутньому дитини, назавжди перекреслюючи його.

Практичні аспекти надання безоплатної правової допомоги – тема семінару-практикуму для адвокатів, які вперше уклали контракти з системою безоплатної правової допомоги Рівненщини. Співпраця адвокатів з системою безоплатної правової допомоги, порядок розподілу справ та Стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги – про це, серед іншого, йшлося під час семінару для адвокатів у Регіональному центрі з надання з безоплатної вторинної правової допомоги в Рівненській області. Серед учасників – адвокати, які долучилися до співпраці у 2022 році.

Указаний семінар ініційований для того, щоб адвокати, які починають співпрацю із системою, були обізнані з усіма важливими робочими нюансами й могли якісно та вчасно надавати правову допомогу клієнтам. Заступник директора

Регіонального центру Сергій Іллюк розповів про особливості надання безоплатної правової допомоги, специфіку співпраці адвокатів з центрами, а також організацією роботи системи в області. Окрім того, присутнім роз'яснено положення основних нормативних актів, які регулюють порядок взаємодії системи безоплатної правової допомоги та адвокатів.

Також, перед адвокатами висвітлено питання видів доручень, які видаються регіональним та

місцевими центрами, строку їх дії, порядку та підстав припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги, а також заміни адвокатів. Окрім цього, начальник відділу забезпечення якості надання безоплатної вторинної правової допомоги та підвищення якості її надавачів Світлана Бідюк детально ознайомила адвокатів зі Стандартами якості надання правової допомоги, діяльністю Комісії з оцінки якості, повноти і своєчасної безоплатної правової допомоги, а також зупинилася на окремих етичних аспектах поведінки адвоката під час надання БВПД.

Учасникам семінару наочно показано основи роботи із калькуляторами, ознайомлено з порядком формування актів та розрахунків розміру винагороди адвоката за надання безоплатної вторинної правової допомоги. Окремо, під час заходу презентовано основні положення пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», хід його реалізації на Рівненщині та досягнуті результати.

На Рівненщині відбувся круглий стіл «Взаємодія державних та громадських інституцій щодо організації роботи з неповнолітніми у військовий час». Про документування злочинів РФ, відновне правосуддя та специфіку роботи з неповнолітніми говорили під час круглого столу, організованому Регіональним центром з надання БВПД у Рівненській області. До заходу долучились фахівці системи БПД, представники прокуратури та поліції,

працівники служби у справах дітей, адвокати-медіатори та представник Уповноваженого ВР з прав людини у Рівненській області.

На початку круглого столу, директор Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василь Овдіюк подякував присутнім представникам різних структур, що відгукнулись на пропозицію зустрічі. Адже за словами Василя Овдіюка, життя в умовах воєнного стану вимагає прийняття негайних рішень та їх відповідної реалізації, і сьогодні представникам державних та громадських інституцій, як ніколи важливо працювати синхронно та координувати свої дії.

У приміщенні Регіонального центру пройшла нарада за участю адвокатів, що співпрацюють з системою БПД Рівненщини, під головуванням директора Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василя Овдіюка. Під час зустрічі було порушено питання документування воєнних злочинів рф та долучення до цього процесу адвокатів.

Починаючи з 24 лютого 2022 року, мільйони українців покинули свої домівки рятуючись від війни. Чимало наших співвітчизників стали біженцями закордоном, а хтось вирішив залишитись в Україні, переїхавши в більш безпечні регіони. Так, наразі, в області налічується більше 50 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Деякі з них тут тимчасово та чекають, коли зможуть повернутись до своїх

домівок, а комусь повертатись більше нікуди, адже їх оселі були знищені ворожими бомбами та артилерією.

За злочини, скоєні проти наших громадян, рф повинна понести відповідальність у міжнародних судах. Тож, з метою збору інформації про воєнні злочини та подальшого їх документування створено єдиний ресурс – warcrimes.gov.ua. На цій платформі Офіс Генерального прокурора об'єднує зусилля правоохоронців, експертів, представників громадських і міжнародних організацій, журналістів і всіх, хто хоче допомоги і фіксує військові злочини РФ на нашій землі. Як відомо, система БПД також долучилась до цього процесу. Наразі, представники

безоплатної правової допомоги Рівненщини та адвокати вже задокументували 17 кейсів щодо злочинів рф.

Для того, щоб зафіксувати порушення прав людини та/або скоєний злочин, необхідно заповнити форму, описати факт порушення прав людини загарбником, долучити наявні докази: фото, відео, документи, інформацію про свідків події, жертв. Отримана інформація дасть можливість притягувати до відповідальності російську федерацію та відстоювати інтереси України на міжнародних судових майданчиках.

Завідувач сектору “Костопільське бюро правової допомоги» Тетяна Марчук взяла участь у засіданні комісії з питань захисту прав дитини Костопільської міської ради. Одне із питань порядку денного стосувалося стану злочинності та правопорушень серед неповнолітніх, забезпечення соціального та правового захисту дітей та території Костопільської територіальної громади за I півріччя 2022 року.

Виступаючи перед присутніми Тетяна Марчук розповіла про роботу системи безоплатної правової допомоги щодо забезпечення захисту прав дітей, а це - про право на життя, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист, всебічний розвиток. Зокрема, фахівчиня наголосила на механізмі звернень дітей до бюро правової допомоги та спектрі правових послуг, які неповнолітні можуть отримати. За результатами засідання комісії було прийнято ряд рішень, спрямованих на захист прав та інтересів дітей. Також затверджено 6 індивідуальних планів соціального захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

З метою забезпечення якості надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги працівниками центрів та адвокатами, включеними до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу протягом звітного періоду відбувалася постійна взаємодія із адвокатами, які співпрацюють із Сарненським МЦ. Зокрема, до прикладу, адвокати, які співпрацюють із Сарненським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, взяли участь у онлайн-наradі під головуванням директора центру Юлії Міхнової. Під час заходу присутні обговорили ряд важливих питань, які виникають під час співпраці адвокатів та місцевого центру.

Фахівці Сарненського МЦ та бюро правової допомоги брали участь у онлайн та офлайн заходах (вебінарах, лекціях, курсах, зустрічах) на різноманітну правову тематику для підвищення свої кваліфікації, які проводилися системою безоплатної правової допомоги. До прикладу, фахівці центру взяли участь у: вебінарах на тему: «Трудові відносини під час воєнного стану», «Розпорядження сільськогосподарськими землями в період воєнного стану», «Соціальні виплати в умовах воєнного стану», «Професійна етика правників в умовах війни: нові виклики», «Захист прав споживачів в Україні», «Порядок отримання земельної ділянки учасниками бойових дій», «Судова практика в орендних земельних правовідносинах», «Фіксування пошкодження нерухомого майна, як спосіб отримання компенсації», «Визначення юрисдикції у земельних спорах. Останні тенденції в судовій практиці», «Проблемні аспекти захисту прав споживачів в умовах воєнного стану», «Відповідальність за керування транспортними засобами у стані алкогольного сп'яніння в умовах воєнного стану», «Встановлення фактів смерті та народження, повідомлення про безвісті зниклих осіб, їх розшук», «Комунікація з органами державної влади та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану», «Стресостійкість: вроджений дар чи набута навичка?» та інші. До того ж, провідний юрист Руслана Стрілець взяла участь у 3-денному офлайн тренінгу на тему: «Підвищення потенціалу надавачів соціальних послуг постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі» за підтримки Фонду ООН у галузі народонаселення.

ГО «Елеос-Україна» – нові партнери системи БПД Рівненщини. Директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області Василь Овдіюк підписав меморандум про співпрацю з Громадською організацією «Елеос-Україна». Одним із напрямків діяльності цієї ГО є розбудова мережі шелтерів для осіб, постраждалих від домашнього насильства. Цьогоріч, такий своєрідний острівок безпеки для жінок та жінок з дітьми було відкрито і на Рівненщині. Тож, завдяки майбутній співпраці правова допомога для жінок, що постраждали від домашнього насильства стане ще на крок ближчою.

Нині на Рівненщині триває Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства». Її мета – надати розголосу проблемі домашнього насильства та консолідувати зусилля громадських та державних інституцій задля подолання цього ганебного явища. Саме для цього, сьогодні у стінах Регіонального центру з надання БВПД зібрались представники безоплатної правової допомоги, поліції, прокуратури, Уповноваженого ВРУ з прав людини та громадських організацій.

Ключовим питанням круглого столу стало налагодження співпраці присутніх працівників різних структур з представниками шелтеру, що запрацював на Рівненщині.

Shelter (з англ. — укриття, прихисток).

На сьогодні такі прихистки вже відкриті в чотирьох областях України. Шелтер приймає та надає допомогу не лише постраждалим від домашнього насильства. Двері прихистку також відчинені для внутрішньо переміщених осіб, адже військова агресія – це акт насильства по відношенню до всієї нації та суспільства. Присутні за круглим столом обговорили ряд питань організації практичної співпраці спрямованої на всебічну допомогу постраждалим від домашнього насильства та внутрішньо переміщеним особам. З початком повномасштабного вторгнення рф на територію України, на Рівненщині було розгорнуто мережу консультаційних пунктів у місцях компактного проживання внутрішньо переміщених осіб. Позаяк, у шелтері перебувають не лише постраждалі від домашнього насильства, а також і ВПО – сьогодні було досягнуто домовленості про організацію роботи такого консультпункту в прихистку, коли у тамтешніх мешканців виникатимуть правові питання. Разом з тим, в рамках підписаного меморандуму про співпрацю між Регіональним центром з надання БВПД у Рівненській області та ГО «Елеос-Україна» сторони обговорили питання співпраці щодо доступу до безоплатної

правової допомоги жінкам та жінкам з дітьми, які постраждали від насильства а також ВПО, що перебувають у шелтерах шляхом проведення спільних заходів, поширенні інформації про єдиний телефонний номер системи надання безоплатної правової допомоги 0800 213 103 та мобільний застосунок «Безоплатна правова допомога», за допомогою яких можна отримати консультації та роз'яснення з правових питань, а також відомості про адреси розташування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Також, присутніх було поінформовано про ряд проєктів, що реалізуються на базі системи БПД, зокрема , пілотний проєкт «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» та проєкт «Волонтер БПД».

Василь Овдіюк підписав меморандум про співпрацю з регіональною координаторкою Уповноваженого з питань безвісти зниклих Оленою Хотенко. Смерть, розруха, каліцтво, зламані долі – ось що несе для українців наш агресивний сусід. В горнілі війни зникає, як невеличке обійстя умовної баби Нюри, так і цілі населенні пункти. А ще наші громадяни по усій Україні та за її межами шукають своїх безвісти зниклих рідних, коханих, друзів чи знайомих – як військових, так і цивільних. Як система безоплатної правової допомоги може допомогти сім'ям зниклих безвісти за особливих обставин – читайте далі.

Нещодавно відбулася робоча зустріч представників Координаційного центру з надання правової допомоги з представником Секретаріату Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, під час якої сторони обговорили основні напрями співпраці між Уповноваженим та системою надання безоплатної правової допомоги у сфері надання правових

послуг членам сімей осіб, зниклих безвісти.

Після цієї зустрічі відповідна робота розпочалась і в регіонах, зокрема, на Рівненщині. Для налагодження ефективної взаємодії директор Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василь Овдіюк підписав меморандум про співпрацю з регіональною координаторкою у Рівненській області Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин Оленою Хотенко. В рамках меморандуму сторони обмінюватимуться інформацією про осіб, які потребують безоплатної правової допомоги з питань захисту прав зниклих безвісти та військовополонених, забезпечуватимуть надання такої допомоги, а також спільно інформуватимуть близьких родичів та членів сімей осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, про їхні права та порядок їх реалізації.

[4.] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі).

Фахівці системи БПД Рівненщини, адвокати та волонтери долучились до презентації інформаційної системи «Custody Records». Захист прав громадян – мета роботи системи безоплатної правової допомоги. Фахівці центрів та бюро а

також адвокати, що співпрацюють з системою вже багато років відстоюють інтереси клієнтів у судах та захищають права затриманих і засуджених осіб. Тож представники центрів БВПД, адвокати та волонтери долучились до презентації інформаційної системи «Custody Records», яка дозволить фіксувати усі дії поліцейських з затриманою особою.

Інформаційна підсистема «Custody Records» передбачає повну фіксацію дій поліцейських, починаючи із моменту фактичного затримання особи, доставлення до підрозділу поліції, реєстрації у базі даних, проведення процесуальних дій. Днями система запрацювала у Рівненському районному управлінні, Сарненському, Вараському районних відділах та у відділенні №1 (м.Рівне) поліції. Представники центрів БВПД, адвокати та волонтери оглянули підрозділи, де встановлена система та ознайомились з її роботою.

В усіх підрозділах поліції передбачені окремі кімнати для очікування, проведення інтерв'ювання, приміщення для здійснення конфіденційної зустрічі доставленої особи із захисником та

проведення слідчих дій із дотриманням правил особистої безпеки, а також кімнат для затриманих. Всі вони оснащені відеокамерами та облаштовані відповідно до вимог міжнародних стандартів з дотримання прав людини. За словами начальника відділу організації надання БВПД Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Олександра Кузика такий комплекс відео- та електронної фіксації усіх дій із затриманою особою не лише виступить гарантом недоторканості прав громадян але й слугуватиме додатковим стимулом для професійної дисципліни адвокатів та поліцейських. Окрім цього, як наголошували правоохоронці, повна фіксація усіх дій поліцейського з затриманою особою, захищає не лише затриманого але й самого поліцейського від можливих провокаційних дій з боку затриманих. Для забезпечення і захисту прав громадян

проект «CustodyRecords» поступово впроваджуватиметься у всіх територіальних підрозділах поліції Рівненщини.

На Рівненщині в умовах воєнного стану консультування проводиться онлайн. Специфіка умов воєнного часу в Україні накладає свій відбиток і на коло питань, з якими громадяни звертаються до системи безоплатної правової допомоги. Так, наприклад, значна частка питань, що цікавлять нині громадян, стосується умов виїзду за кордон, в тому числі з неповнолітніми дітьми.

Ряд нових проблем порушують у своїх зверненнях і особи, що відбувають покарання у місцях позбавлення волі. Зокрема, після поширення інформації про звільнення з місць позбавлення волі колишніх військових, які мають бойовий досвід та виявили бажання захищати країну під час воєнного стану, ряд засуджених з виправних установ Рівненської області звернулись за відповідними роз'ясненнями.

З огляду на зазначене, працівниками Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області проведено ряд онлайн-консультувань засуджених зі згаданих питань. Зокрема, роз'яснено, що звільнення засуджених відбувається на підставі помилування. При прийнятті рішення в обов'язковому порядку до уваги береться ступінь їх виправлення, щире каяття, ступінь суспільної небезпеки а також бойовий досвід.

Рівненщина: посилення роботи фахівців БПД з ув'язненими та засудженими. До СІЗО та установ виконання покарань області з початку повномасштабного вторгнення рф евакуйовано сотні засуджених та ув'язнених з територій, де ведуться активні бойові дії. Відтак, у фахівців системи БПД Рівненщини виникла потреба посилити напрямок роботи з цією категорією громадян. Тому, нещодавно, в рамках співпраці у Державній установі «Рівненський слідчий ізолятор» проведено черговий консультаційний пункт для засуджених і ув'язнених.

Начальник відділу організації надання БВПД Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Олександр Кузик зустрівся з засудженими та ув'язненими, що перебувають у Рівненському СІЗО, в т.ч. – і з евакуйованими з районів ведення бойових дій.

Процедура помилування, умовно-дострокове звільнення та застосування інших, передбачених

законом заохочувальних норм – на ці та інші питання Олександром Кузиком було надано вичерпні консультації. Ряд питань стосувались, також, захисту у кримінальних провадженнях.

Окрім консультування, Олександр Кузик розповів присутнім про отримання послуг від Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Зокрема, акцентував увагу на механізмі надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги, компетенції Регіонального та місцевих центрів з надання БВПД області та на типових помилках, які допускають засуджені та ув'язнені при написанні звернень про надання безоплатної вторинної правової допомоги: йдеться про відсутність у заяві інформації щодо предмету звернення, цілі та виду безоплатної вторинної правової допомоги, яку бажає отримати заявник. Також, він наголосив на тому, що листування з Регіональним центром має відбуватися лише через адміністрацію установи.

Разом з тим, під час візиту до Рівненського СІЗО з персоналом установи було проведено робочу зустріч під час якої скореговано графік проведення консультаційних пунктів для засуджених та ув'язнених а також узгоджено проведення спільних заходів.

Помічник юриста Рокитнівського бюро правової допомоги Руслана Лозян провела консультування на підоблікових осіб Сарненського районного сектору № 2 філії ДУ "Центр пробації" в Рівненській області , а також провела для них семінар на тему: "Організація трудових відносин в умовах воєнного стану". В свою чергу, завідувач Березнівського бюро правової допомоги Юлія Пахальчук забезпечила роботу

консультаційного пункту доступу до БПД у Березнівському районному секторі філії ДУ "Центр пробації" в Рівненській області та захід на тему: "Відповідальність за вчинення домашнього насильства".

До того ж, фахівці Сарненського МЦ та бюро поширювали інформаційні матеріали щодо прав та соціальних гарантій суб'єктів пробації, осіб які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, а також інших осіб, які потребують соціальної адаптації

Кожному засудженому гарантується право на правову допомогу. Консультування осіб, які перебувають у місцях несвободи, є

одним із напрямків роботи фахівців системи безоплатної правової допомоги. Фахівці Рівненського місцевого центру з надання БВПД та бюро впродовж поточного кварталу проводили консультаційні пункти доступу до безоплатної правової допомоги в ДУ «Рівненський слідчий ізолятор», ДУ «Городоцький виправний центр №131» та ДУ «Городищенська виправна колонія № 96».

Для виконання Меморандуму про співпрацю між Департаментом з питань виконання покарань та Координаційним центром з надання правової допомоги, а також з метою проведення правопросвітницьких заходів у місцях несвободи, визначених у ст.13 Закону України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" фахівці Сарненського місцевого центру з надання БВПД та бюро правової допомоги продовжили співпрацю із вказаними органами. До прикладу, 23.08.2022 завідувач Володимирецького бюро правової допомоги Лариса Оштук провела онлайн консультування для засуджених Державної установи "Полицька виправна колонія (76)". В свою чергу, 27.09.2022 фахівці центру: заступник начальника відділу безоплатної правової допомоги Ігор Мельник та головний юрист Сарненського бюро правової допомоги Юлія Болкуневич на чолі з директором центру Юлією Міхноюю здійснили виїзд до Державної установи "Катеринівська виправна колонія (46)".

У Рівненській обласній прокуратурі обговорили хід реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінальних правопорушень». Працівники Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області долучилися до семінару Рівненської обласної прокуратури на тему «Актуальні питання реалізації повноважень прокурора у сфері захисту інтересів дітей та протидії насильству. Проблеми забезпечення процесуальних гарантій дитини у кримінальному провадженні та застосування у практичній діяльності міжнародних стандартів з дотримання прав неповнолітніх учасників кримінального провадження». Окрім обговорення питань з вищезгаданої теми, під час заходу було порушено ряд питань, що стосувались реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінальних правопорушень» на теренах Рівненщини.

Учасники семінару – керівники та працівники окружних прокуратур, відповідальні за діяльність у сфері захисту інтересів дітей та протидії насильству, керівники відділення консультативної служби постраждалих від насильства Рівненської облради.

Поряд з іншими питаннями порядку денного, учасники семінару зупинилися на актуальних проблемах та особливостях реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінальних правопорушень» протягом 10 місяців 2022 року, які довів до присутніх заступник начальника відділу організації надання та забезпечення якості правової допомоги, підвищення кваліфікації її надавачів Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Олександр Кузик.

Предметом обговорення стали, зокрема, питання ефективної комунікації між учасниками Програми, особливості реалізації онлайн-зустрічей між учасниками Програми, залучення ресурсів державних та громадських організацій дотичних цього питання до питання.

Разом з тим, учасники круглого столу детально зупинились на питаннях отримання згоди сторін до участі у Програмі, залученні представників територіальних громад до реалізації Програми та посиленні правопросвітницької роботи, яка спрямована на роз'яснення усіх переваг участі у Програмі як для потерпілого, так і для неповнолітнього.

У Рівному обговорили залучення ресурсів служби пробації у реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення». Надання безоплатної вторинної правової допомоги та залучення уповноважених органів з питань пробації у межах реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» обговорювали фахівці Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області та Рівненського районного відділу №1 Філії Державної установи «Центр пробації» у Рівненській області.

Згадані структури пов'язує багаторічна плідна співпраця, тож, знайти точки дотику та узгодити алгоритм реалізації положень затвердженого спільним наказом від 31.10.2022 №25/723 Порядку – не склало значних зусиль.

Особливу увагу учасниками зустрічі було приділено визначенню типового переліку можливих засобів ресоціалізації та розвитку особистості неповнолітнього а також переліку основних психо-

діагностичних та психо-корекційних методик, що застосовуватимуться до нього.

Не залишилося осторонь і питання самої процедури інтерв'ювання неповнолітнього та його представника, складення опису інтерв'ю, переліку додаткових матеріалів, необхідних для вивчення особистості (характеристика, інша інформація від органів, підприємств, організацій) і самої структури інформаційної довідки.

Сторони обговорення дійшли спільної згоди також з питання максимальної оперативності усіх процедур комунікації фахівців та обміну інформацією.

На виконання Меморандуму про співробітництво між філією Державної установи «Центр пробації» у Рівненській області та Рівненським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Рівненському районному секторі №4 філії ДУ «Центр пробації» в Рівненській області в чергове провели семінар з різних питань. Після семінару під обліковці мали змогу отримати відповіді на поставлені питання.

Працівниками сектору «Гошанське бюро правової допомоги» Рівненського місцевого центру з надання БВП для клієнтів пробації, які перебувають на обліку в Гошанському районному секторі Державної установи «Центр пробації» у Рівненській області проведено 2 консультаційних пункта доступу до БПД.